

Contribution ID: 220

Tür: Oral Presentation

Siberpsikoloji Alanında Psikanalitik Açıdan Yapay Zekanın Değerlendirilmesi

19 Aralık 2024 Perşembe 09:30 (30 dakika)

Yapay zekanın gelişimi, psikoloji alanında ortaya çıkan yeni kavramları ve kişinin bu alanda nasıl etkileşime girdiğini yeniden düşünmeye yönlendirmektedir. Bu çalışma, siberpsikoloji alanında yapay zekanın yerini psikanalitik açıdan ele almayı amaçlamaktadır. Siberpsikoloji, siber uzaya, yani sanal, yapay ve yeniden yaratılmış dünyaya uygulanan zihinsel fenomenlerin incelenmesi olarak tanımlanır (Bouchard, 2016).

Bir özne olarak insanın, teknolojik nesnelere ile sürdürdüğü ilişkilerin ruhsallığındaki yansımaları üzerine eğilmek gerekmektedir. Sözde "artırılmış" gerçeklikle bağlantılı olarak insanın değişimi, aynı zamanda onun ruhsallığını benlik düzeyinde doğrudan etkilemektedir (Tordo, 2019). Bununla birlikte günümüzde yetersiz organize olmuş, eksik veya yapılandırılmamış ruhsal işlevlerini telafi etmek için özne, bir protez görevi görebilen teknolojik nesneyi kendisinin bir parçası olarak temsil etmesine izin vermektedir. Bu durum yapay zeka alanında Benlik-siborg / "Moi-cyborg" kavramı ile ifade edilmekte olup, kimliğin dönüşümleri açısından ruhsal hibritleşmeyi açıklamaktadır.

Aynı zamanda psikosomatik Claude Smadja ise dijital devrimin, bireysel zaman algısı üzerindeki dikkate değer etkisini işlemsel zaman hipotezi kapsamında değerlendirmektedir. Yapay zeka alanındaki gelişmeler, bireysel ruhsal işleyişi de dönüştürmüştür (Smadja, 2019).

Sinir bilimleri, psikanaliz ve yapay zeka arasında yeni araştırma yolları açmaya vaat etmektedir. Freudyen modele göre nöronal algıdan, Pcs-Cs sistemi düzeyinde algıya gelirken Rosenblatt'ın 'Perceptron'unu gündeme getirmektedir. İlk yapay sinir ağı olan bu nöral bilgisayar sistemi, şekilleri tanımak için tasarlanmıştı ve deneyimlerden öğrenme yeteneğine sahip ilk sistemdi. Yapay zeka nörobilim, bilgisayar bilimi ve matematiğin kesiştiği noktada yer almakta ve problem çözme yaklaşımımızı büyük ölçüde değiştirmektedir (Chaudoye ve Zebdi, 2023)

Dijital alandaki kullanıcıların çevrimiçi öznelliklerinin değerlendirildiği bu derleme çalışmada psikanalitik kuram ve metodoloji çerçevesinde, kullanıcılarının bilinçli ve bilinçdışı düzeylerde yapay zeka alanında nesnelere nasıl etkileşime girdikleri üzerine bir tartışmaya vurgu yapmaktadır. Dijital alan kişiye sonsuz bir gücün kapısını aralamaya katkıda bulunmaktadır. Bu bağlamda çağdaş öznellikler ve dijital medya arasındaki ilişkiye daha ayrıntılı bir şekilde ışık tutması amaçlanmıştır. Bu çalışma, yapay zeka ile yaşayan özne arasındaki temsilleri birbirine bağlama ve duygulanımların oluşumu gibi durumların farklılıklarını ortaya koyarak, tüm bu açıklamalar ve söz konusu kavramlar ışığında yapay zeka çalışmaları ile psikanaliz arasındaki zengin ilişkiyi göstermeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Sözcükler: Siberpsikoloji, Yapay Zeka, Psikanaliz

Presentation language / Sunum Dili

TR (Türkçe)

Disciplines / Disiplinler

Psychology / Psikoloji

E-mail / E-posta

kbrkoc@gmail.com

ORCID ID

0000-0003-2951-8009

Country / Ülke

Turkey

Institution / Affiliation / Kurum

İstanbul Galata Üniversitesi, Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Psikoloji / İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Psikoloji

Başlıca yazarlar:: Kübra Koç (İstanbul Galata Üniversitesi)

Ortak yazarlar: Elif Yavuz Sever (İstanbul Üniversitesi)

Sunu yapanlar: Kübra Koç (İstanbul Galata Üniversitesi); Elif Yavuz Sever (İstanbul Üniversitesi)

Session Classification: Session 1.1 (Day 2)

Track Classification: Congist'24: Workshops, Panel Discussions and Hands-On Sessions